

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Pritrdilno ločeno mnenje sodnika dr. Udet

Ustavno sodišče je razveljavilo določbo 22. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju pravnih oseb z družbenim kapitalom, ki prirejajo posebne igre na srečo in o strukturi kapitala pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost prirejanja posebnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 40/97) ter odločilo, da začne razveljavitev učinkovati 1. 1. 2003. Z izrekom odločbe se strinjam, ne pa tudi z obrazložitvijo, saj se je Ustavno sodišče izognilo ocenjevanju izpodbijanega zakona z vidika njegove skladnosti z določbo 148. člena Ustave, ki uveljavlja pojem tako imenovanega "integralnega proračuna", v katerega morajo biti zajeti vsi prihodki in izdatki države ter lokalnih skupnosti za financiranje javne porabe.

Odločba Ustavnega sodišča ocenjuje izpodbijani predpis le z vidika njegove skladnosti z načeli pravne države iz 2. člena Ustave in z določbo 142. člena Ustave, ki ureja financiranje občin. Obrazložitev odločbe ugotavlja, da na podlagi izpodbijane določbe 22. člena ZLPPOD deleža koncesijske dajatve, ki pripada občinam, ni mogoče jasno in določno ugotoviti, saj se najpoprej iz koncesijske dajatve izdvojijo sredstva za Kobilarno Lipica, ki jih ugotovi na podlagi finančno ovrednotenega programa Vlada Republike Slovenije. Takšna ureditev pa dopušča, da lahko vlada celo med letom spreminja delež

Kobilarne Lipica in da s tem samovoljno ter arbitrarno vpliva na višino tistega deleža, ki pripada občini. V 20. točki obrazložitve je Ustavno sodišče izrecno navedlo, da se zaradi neskladja izpodbijane zakonske določbe z 2. in 142. členom Ustave ni spuščalo v ocenjevanje drugih zatrjevanih neskladij te določbe z Ustavo.

Osebnostno sem mnenja, da bi Ustavno sodišče moralo oceniti izpodbijano določbo 22. člena ZLPPOD tudi z vidika 148. člena Ustave. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bo zakonodajalec z upoštevanjem ustavne odločbe uredil delitev koncesijske dajatve tako, da ureditvi ne bo mogoče očitati neskladja z 2. in 142. členom Ustave, tudi nove določbe pa bodo sporne z vidika 148. člena Ustave, ki je po mojem mnenju za odločitev v tej zadevi bistven.

Ureditev spornega 22. člena ZLPPOD namreč usmerja del koncesijske dajatve neposredno v Kobilarno Lipica kot njen prihodek. Ta sredstva naj bi se uporabila za program izvajanja in razvoja dejavnosti Kobilarne Lipica. Gre očitno za državno intervencijo na področju gospodarstva. Na eni strani bi morala biti celotna koncesijska dajatev prihodek proračuna, na drugi strani pa bi moral biti tisti del, ki je namenjen Kobilarni Lipica, prikazan kot izdatek države. To jasno sledi iz prvega odstavka 148. člena Ustave. Ustava sicer pozna tudi javno porabo, ki ni zajeta v proračunu. Vendar so to le nekateri skladi v katere se zbirajo sredstva za obvezno zdravstveno, pokojninsko, invalidsko in drugo socialno zavarovanje.

Usmerjanje dela sredstev, ki sodijo med prihodke državnega proračuna, neposredno k posameznim porabnikom (za intervencijo v gospodarstvu) pa predstavlja prikrivanje javne porabe.

Makroekonomsko pa to pomeni, da javna poraba ni več pregledna.

To pa je za tržni model gospodarjenja nesprejemljivo. Že iz ekonomskega sistema, ki je veljal pred osamosvojitvijo Republike Slovenije, je znano, da je izvenproračunska poraba celo presegla proračunsko. Seveda za tako stanje sedaj niti približno ne gre, z ustavnopravnega vidika pa bi bilo nujno oceniti že posamezne primere take prikrite javne porabe.

dr. Lojze Ude